

Badiju rokasgrāmata

*Badijs ir brīvprātīgais, kurš ir izlēmis būt par atbalsta personu HIV-
pozitīvajiem cilvēkiem.*

DIA LOGS
Atbalsta centrs visiem, kurus skar HIV/AIDS
Support center for those affected by HIV/AIDS

ViiV
Healthcare

Community Grants
**POSITIVE
ACTION**

Autori:
Agita Sēja, Aleksandrs Molokovskis

Rīga
2017.gads

Saturs

Kas ir Badijs? Kāds ir Badijs, viņa vērtības un īpašības? Ko zina Badijs? _____	1
Badija īpašības _____	3
Badija pienākumi _____	5
Ko Badijs var darīt un ko nedara _____	6
Kas ir līdzbiedrs? Kāds viņš ir? Ko vajadzētu zināt? _____	7
Sadarbība _____	9
Konfidencialitāte un tās robežas _____	14
Ētikas principi _____	16
Noslēguma jautājumi _____	17
Noderīgi _____	18

Badiji

Kas ir Badijs? Kāds ir Badijs, viņa vērtības un īpašības? Ko zina Badijs?

Badijs ir brīvprātīgais, kurš ir izlēmis būt par atbalsta personu HIV- pozitīvajiem cilvēkiem.

Badijs var būt dažāds:

- Sieviete vai vīrietis;
- Runā latviski un/vai krieviski;
- Pilngadīgs;
- Jebkādas seksuālās orientācijas.

Badijam ir jābūt:

- Strādājošam vai nestrādājošam, bet kura dzīve ir sakārtota;
- Ar skaidru motivāciju, kāpēc viņš grib būt badijs;
- Spēt identificēt sevi ar HIV-pozitīvo cilvēku.

Pats galvenais badijam ir labi pazīt pašam sevi:

- zināt, kas patīk, kas nepatīk,
- savas stiprās un vājās puses,
- kādās situācijās tiks galā, kādās jālūdz palīdzība, un ar kādām situācijām pavisam noteikti netiks galā (par tām informē supervizoru vai vadītāju).

Badijam piemīt komunikācijas prasmes, par tām sīkāk var izlasīt apmācību materiālos, kas ir pieejami biedrībā DIA+LOGS.

Badijs zina, kā tikt galā krīzes situācijās - akūtos ar fizisko un psihisko veselību saistītos stāvokļos un kur meklēt palīdzību šādos stāvokļos. Svarīgi ir zināt savas kompetences robežas un nemēģināt darīt to, ko neprot. Vienmēr var zvanīt glābšanas dienestam – tālr. Nr.112, neatliekamajai palīdzībai tālr. Nr. 113, supervizoram vai vadītājam.

1.daļa

Badijs

Par neatliekamās palīdzības izsaukšanu un tās atbraukšanu nav jāmaksā. Maksu var piemērot tad, ja mediķiem izsaukumu pieņemot būs pilnīga pārliecība, ka nav apdraudējuma pacienta veselībai vai dzīvībai. Tādā gadījumā dienesta mediķi jau izsaukuma pieteikšanas laikā pa telefonu informē gan par to, ka šis būs maksas pakalpojums, gan arī par pakalpojuma cenu. Vieglāku saslimšanu vai nelielu traumu gadījumos var konsultēties ar mediķiem pa tālruni, darba dienās no plkst. 17 vakarā līdz 8 rītā, bet brīvdienās visu diennakti zvanot uz Nacionālā veselības dienesta ģimenes ārstu konsultatīvo tālruni 66016001.

Svarīgi:

Nedod cilvēkam zāles, kuras viņam nav izrakstījis ārsts!

Nedod medicīniska rakstura padomus, ja neesi veselības aprūpes speciālists!

Nesauc diagnozes un spriedumus!

Kritiski izvērtē savas prasmes un vajadzības gadījumā iesaisti speciālistu!

Neaizdod naudu!

Nedari cilvēka vietā to, ko viņš var izdarīt pats!

1.daļa

Badijs

Badija īpašības

Labas komunikācijas prasmes.

Pats labākais, kas noteikti palīdz veidot labu kontaktu, ir patiesa un neviltota interese par cilvēku. Nevajag to jaukt ar ziņkārību un deguna bāšanu svešās darīšanās. Interese ir tad, kad mums rūp tas, kā cilvēks jūtas, ko viņš pārdzīvo, mēs jautājam un uzklausām viņu.

Cieņa pret cilvēkiem.

Cilvēki ir dažādi, vieni mums patīk labāk, citi ne tik labi, bet ikviens ir pelnījis cieņu (kamēr vien nav ar savu rīcību pierādījis pretējo). Cieņu mēs izrādām nenostādot sevi „pārcilvēka” lomā, bet gan esot līdzvērtīgi.

Skaidra izpratne par savām un citu stiprajām un vājajām pusēm.

Vispirms ir jāiepazīst pat sevi, tikai tad var ieraudzīt otru. Sevi pazīt ir svarīgi, lai neuzņemtos par daudz vai par maz, lai nedarītu lietas, ko ne visai labi protam, lai uzņemtos to, ko protam labi. Otrs cilvēks ir jāpazīst tieši šo pašu iemeslu dēļ - lai nedarītu lietas, ko pats var izdarīt, lai neliktu darīt to, ko nespēj.

Spēja pieņemt cilvēkus tādus, kādi viņi ir un atbalstīt tos bez nosodījuma.

Dažkārt mums liekas, ka tikai mūsu pašu dzīves uztvere ir vienīgā un pareizā un mēs no visas sirds cenšamies to ieskaidrot otram un nesaprotam, kāpēc nekā nesanāk. Te vēlreiz jāatkārto - cilvēki ir dažādi, viņu vērtības ir dažādas, un tās nav ne labākas, ne sliktākas par mūsu vērtībām.

1.daļa

Badijs

Skaidra savu iespēju robežu apzināšanās.

Nevajag labot to, ko neprotam. Ir skaidri jāapzinās, ko cits cilvēks var izdarīt labāk.

Prasme būt elastīgam.

Situācijas var būt visādas. Gadās, ka iesim ar domu vai arī būsim jau sarunājuši, ka darīsim to un to, bet izrādās, ka viss ir mainījies un arī plāni ir jāmaina. Mēs esam priekš līdzbiedra, nevis otrādi.

Māksla izprast savas emocijas un tikt ar tām galā.

Mēs drīkstam just – dusmoties, apjukt, iemīlēties. Svarīgi ir saprast un nepieciešamības gadījumā meklēt palīdzību.

1.daļa

Badijs

Badija pienākumi

Zināt pamatlīetas par HIV-infekcijas pārnēsi un norises stadijām, informāciju par to var atrast biedrību mājaslapās - DIA+LOGS (www.diacentrs.lv) un Apvienība HIV.LV (www.hiv.lv)

Informēt par to, ka terapija uzlabos veselības stāvokli ar nosacījumu, ka nepieciešama 100% paša cilvēka līdzestība (katras devas savlaicīga lietošanā un sekošana visām ārsta rekomendācijām attiecībā uz ēšanu, zāļu un uztura bagātinātāju lietošanu)

Izpratne par to, ka zāļu blakusefekti parasti būs mēreni un ar tiem ir iespējams tikt galā. Viens no badija uzdevumiem ir pārliecinoši ieteikt līdzbiedram griezties pēc profesionālas palīdzības: pie vajadzīga profila ārsta vai psihologa, iestāties pašpalīdzības vai atbalsta grupā.

1.daļa

Badijs

Ko Badijs var darīt un ko nedara

Ko badijs var darīt:

- uzklausīt un sarunāties;
- sniegt emocionālu atbalstu;
- palīdzēt ikdienas darbos;
- iedvesmot uz patstāvīgiem lēmumiem;
- pavadīt līdz iestādēm;
- palīdzēt krīzes situācijās;
- piesaistīt resursus, ja nepieciešams.

...un ko nedara:

- Neaizstāj apkopēju!
- Neaizstāj medmāsu!
- Neaizstāj baņķieri!

Citi pienākumi un noteikumi, kas attiecas uz badiju:

- Piedalīties apmācībās un supervīzijās;
- Piedalīties sapulcēs;
- Atskaitīties par padarīto;
- Ievērot tikšanos konfidencialitāti;
- Sargāt savu personisku telpu, neiemīlētis un neienīst.

2.daļa

Līdzbiedrs

Kas ir līdzbiedrs? Kāds viņš ir? Ko vajadzētu zināt?

Līdzbiedrs – pieaudzis cilvēks. Viņš drīkst būt tāds, kāds vēlas būt, bet ne uzvesties izteikti agresīvi: ja badijs izjūt apdraudējumu, tikšanās ar līdzbiedru nekavējoties jāpārtrauc!

Atcerēsimies, ka lēmumu piešķirt kādam cilvēkam badiju, pieņemt badiju darba koordinators, tāpēc līdzbiedram noteikti būs kādas objektīvas grūtības vai neatrisinātas problēmas, kas šā vai tā ir saistītas ar HIV diagnozi.

Visbiežāk var sastapties ar tādām, par līdzbiedra grūtību liecinošām izpausmēm:

- šaurs saskarsmes loks;
- nerūpējas par sevi un/vai savu mitekli;
- izvairās no acu kontakta;
- neatbild uz jautājumiem vai uz badija telefona zvaniem;
- dzīvo bez darba, dzīvo bez prieka;
- dzer alkoholu un/vai pīpē cigaretes citu aiz citas;
- visu laiku sūdzas, ka viss apkārt ir slikts;
- runā par savu nepiemērotību dzīvei šajā pasaulē;
- var būt aizkaitinātā noskaņojumā, kļūt aizdomīgs, kašķīgs, egoistisks, izgāzt dusmas arī uz badiju.

Veselība ir un paliek viena no tām vērtībām, par kuras nozīmi nevienam nav šaubu. Šaubas rodas brīdī, kad cilvēks nejūtas droši un nezina, kā atrisināt radušās veselības problēmas, vai kā vienkārši uzturēt labu veselību. Badija pienākums ir sniegt informāciju un dalīties ar zināšanām, lai kopīgi ar līdzbiedru meklētu atbildes un risinājumus.

Katram badijam ir obligāti jāpieņem aksioma: “Es apzinos, ka eksistē vīruss “HIV”, kas cilvēka veselību var novest līdz AIDS stadijai, un ka vienīgais līdzeklis izglābt dzīvību no AIDS ir atbilstošā antiretrovirālā terapija.”

2.daļa

Līdzbiedrs

Ikviena cilvēka pienākums ir rūpēties par savu (un arī savu tuvinieku) veselību. Tajā pašā laikā badijam ir jāpieņem cilvēka tiesības atteikties no ārstēšanas uzsākšanas vai pārtraukt jau uzsākto ārstēšanu. HIV infekcija nav “lipīga” šā vārda klasiskajā nozīmē, tomēr, ja līdzbiedram ir vai mēdz būt dzimumpartneri, neārstēšanai un nepienācīgai infekciju profilaksei var būt nopietnas sekas, par ko līdzbiedrs ir jāinformē.

Pastāv iespēja, ka cilvēks, kurš atsakās no ārstēšanas dzīvībai bīstamā situācijā, nav ikdienas pacients, bet sirgst ar mentālām problēmām vai nāk no sociāli nelabvēlīgas vides. Tāpēc, pirms uzsākt sarunu par ārstēšanas nepieciešamību, badijam ir jācenšas noskaidrot visus tos faktorus, kuri var ietekmēt līdzbiedra lēmumus.

3.daļa

Sadarbība

Sadarbība

Badijs darbosies tikai ar rīcībspējīgiem cilvēkiem.

Līguma priekšmets ir brīvprātīgi sniedzams atbalsta pakalpojums, kā ietvarā ir praktiska un emocionāla palīdzība cilvēkiem, kuri dzīvo ar HIV/AIDS vai/un viņiem svarīgiem tuviniekiem. Tā galamērķis ir līdzbiedra dzīves kvalitātes uzlabošana. Badijs saņem no koordinatora līdzbiedra pamatproblēmu aprakstu un rīkojas patstāvīgi, liekot lietā savas prasmes, zināšanas un intuīciju.

Badija pakalpojums faktiski ir tas bieži iztrūkstošais posms starp cilvēku, kurš dzīvo ar HIV/AIDS, un profesionāļiem - ārstiem, psihologiem, sociālajiem darbiniekiem. Badija pakalpojums ir vērsts uz iespēju meklēšanu un nostiprināšanu, obligāti saglabājot līdzbiedra autonomiju, tiesības uz pašnoteikšanos un privātumu.

Badijs dara labu, bet līdzsvaro to ar iespējamajiem riskiem; badijs nekaitē - neizraisa papildu ļaunumu; badijs ir godīgs kā pret sevi, tā pret līdzbiedru.

Tikšanās. Robežu noteikšana.

Tikšanās ar līdzbiedru pirmo reizi var notikt DIA+LOGS centrā, tad arī tiks norunāts tikšanās grafiks, laiki, vietas, vajadzības, resursi. Badijs un līdzbiedrs apmainīsies ar telefona numuriem, lai tālākās tikšanās jau plānotu paši.

Tikšanās var notikt DIA+LOGā, pie līdzbiedra mājās, kafejnīcā *vai pastaigas laikā*. Ja tikšanās laikā badijs ir iztērējis savu naudu, obligāti jāsauglabā čeki un par to jāinformē koordinators, kuram iesniedz čekus un pamato savā pārskatā, kādiem mērķiem nauda iztērēta.

Badijs atskaitīsies koordinatoram par veikto darbu, arī rakstiski pēc noteiktas, nesarežģītas formas. Badijs pēc iespējas ātrāk ziņos koordinatoram par ārkārtas situācijām vai notikumiem, kas prasa lemt par pakalpojuma turpināšanas lietderību.

3.daļa

Sadarbība

Paredzēts, ka badijs ar vienu līdzbiedru tiekas līdz trīs mēnešiem, vidēji 2 stundas nedēļā.

Badijam ir skaidri jāprot nolikt robežas - ko viņš drīkst un grib darīt un ko nē. Badijs var informēt līdzbiedru, ka, piemēram, nedrīkst traucēt brīvdienās, zvanīt pēc plkst 21:00. Robežas ir svarīgi ievērot, lai nekļūtu par „glābēju” vai līdzatkarīgo, kas var novest badiju līdz izdegšanai.

Kā pateikt “nē”?

Dažkārt ir grūti pateikt, ka tikšanās laiks ir ierobežots, īpaši, ja redzams, ka palīdzība ir vajadzīga vairāk. Šādos gadījumos skaidri jāpasaka, ka tikšanās beigsies “plkst. tikos un tikos”. Nav jāskaidro kāpēc, jo ar jebkuru aizbildinājumu var manipulēt. Nav jājūtas vainīgam, ka sakām „nē”.

Iespējamās grūtības un apdraudējumi:

- Nervu pārslodze un diskomforta sajūta;
- Pārmērīga atbildības sajūta;
- Pārmērīga iedziļināšanās psiholoģiskajās problēmās, pārspīlēta pašatdeve;
- Vēlme pārkāpt konfidencialitāti;
- Iespēja iemīlēties;
- Gatavība aizdot naudu;
- Gatavība būt pieejamam 24 stundas diennaktī.

Badija darbs iedrošina mazam, ikdienas, ilgstošam, nekad nebeidzamam personības attīstības procesam, izmantojot visvienkāršāko izdzīvošanas principu - veselo saprātu. Arī labi apmācītie badiji reālajā praksē sapratīs, ka attiecību īsta gudrība parādīsies tad, kad tā sastapsies ar grūtībām.

Badijs var tikt pakļauts stipram stresam, ja viņam pašam nav HIV diagnozes vai, ja līdzbiedrs pieder kādai īpašai cilvēku grupai, ar kuras pārstāvjiem badijam nekad nav bijušas tuvas attiecības (piemēram, narkotiku lietotājs, bijušais ieslodzītais, citai seksuālai orientācijai piederošs, AIDS noliedzējs u.t.t.). Tad badijam var rasties diskomforta sajūta un neapzināta tieksme nosodīt līdzbiedru,

3.daļa

Sadarbība

lieliski saprotot, ka tas nav racionāli un var novest līdz psiholoģiskai pārslodzei un "nervu sabrukuma". Arī otrādi - badijs var sastapties ar tādiem pašiem impulsiem no līdzbiedra, it īpaši, ja badijs "nepieder savējiem". Vislabākā izeja no šīs situācijas - paļauties uz principu "ja jūti, ka neiet, tad nevajag mocīt sevi un citus".

Jebkuram cilvēkam, pie kā badiju nosūtīs, ir pašnoteikšanās tiesības, proti, tiesības brīvi pieņemt lēmumus, kas saistīti ar viņu pašu. Badija pārmērīga atbildības sajūta nedos nekā laba līdzbiedram, bet pat stipri kaitēs badijam pašam.

Pārmērīga iedziļināšanās līdzbiedra psiholoģiskajās vai veselības problēmās var novest pie želuma tad, kad līdzbiedram nepieciešama līdzjūtība, līdzcietība, simpātija. Bet želums vai nu apvaino cilvēku, vai nu kļūst par spekulāciju rosinātāju. Arī badija pārspīlēta pašatdeve var novest pie tā, ka līdzbiedrs sāks dažādos veidos manipulēt ar viņu. Lielai badija pašatdevei vajadzētu noteikti atainoties rezultātos, mērķa sasniegšanā, kā dēļ badijs bija nosūtīts tieši pie šā līdzbiedra.

Savukārt, pārmērīga iesaistīšanās līdzbiedra interesēs draud ar paša badija interešu aizmiršanu - badijam ir sava ikdienas dzīve, un līdzbiedrs tajā ir tikai noteiktu un ļoti ierobežotu laiku. Badija darbam nav nekā kopīga ar "draudzību uz mūžu".

Un ir skaidri jāsaprot, ka ja starp līdzbiedru un badiju veidojas noturīgas draudzības saites, vai attiecību personīgā daba izraisa seksuālu valdzinājumu, badijs pārstāj būt badijs, bet kļūst par parasto cilvēku, kurš rīkojas tālāk savās interesēs, par ko obligāti paziņo badiju vadītājam.

Par ko runāt un ko darīt

Satiekoties diviem nepazīstamiem cilvēkiem, nereti ir grūti uzsākt sarunu, uzturēt to.

3.daļa

Sadarbība

Iesākumā ir jāpastāsta nedaudz par sevi, tomēr neizplūstot sīkumos. Var pajautāt līdzbiedram: "Ko tu vēlies par mani uzzināt?"

Vislabākais sarunu biedrs ir tas, kurš interesējas par otru, tamdēļ interesējies par *līdzbiedru*: kā viņš dzīvo? vai strādā? vai ir draugi? kādi ir hobiji? kas interesē? vai ir mājdzīvnieki? Hobiji, intereses un mājdzīvnieki vienmēr ir temati par ko var runāt daudz un ilgi. Vienmēr noder laika apstākļu apspriešana - šodien nu gan ir jauks laiciņš!

Nevajadzētu runāt par politiku un reliģiju.

Visticamāk, ka līdzbiedram būs veselības problēmas un nāksies daudz runāt par slimībām, ārstiem, zālēm. Uzreiz pasaki, ka neesi mediķis (ja tu tāds neesi) un vari dalīties tikai savā pieredzē, strikti uzsverot, ka tā ir tava pieredze, kas neder visiem. Ja līdzbiedrs sūdzas par ārstiem, pajautā, vai viņš uzticas savam ārstam. Ja atbilde ir nē - jāmeklē cits ārsts, ko var palīdzēt izvēlēties, piemēram no biedrības Baltijas HIV asociācijas draudzīgo ārstu saraksta <http://balthiv.com/testpunkts/atbalstosie-arsti> .

Līdzbiedrs varbūt ir vientuļš, tādēļ badijam vajadzētu piedāvāt kādas kopīgas aktivitātes – piemēram, pastaigu svaigā gaisā, kaut ko, kas atbilst līdzbiedra interesēm, piemēram, izstādes apmeklējums vai kas cits. Ja jāpalīdz kādos praktiskos darbos, tas jādara kopā, pēc iespējas jāmudina līdzbiedrs veikt pašam tos darbus, kas viņam pa spēkam. Kaut pavisam sīks un neliels darbiņš vai neilga pastaiga ļaus līdzbiedram justies labāk, kaut varbūt viņš sākumā to noliegs.

Ir atbalsta grupa HIV inficētajiem, informāciju par to var iegūt pa tālruni **24801359 vai 67243101**

Mājsaimniecība un bērnu pieskatīšana

Līdzbiedrs var lūgt palīdzību mājas darbos- uzkopšanā, ēdiena gatavošanā, pirkumu iegādē. Ir svarīgi ievērot līdzbiedra vēlmes.

3.daļa

Sadarbība

Lai kā varbūt gribētos ieviest kārtību līdzbiedra mājoklī, jāatceras, ka tā ir viņa dzīvesvieta un tajā drīkst dzīvot tā kā grib.

Pirms uzkopt mājokli, jānoskaidro vai līdzbiedram nav alerģija vai astma.

Dažreiz pat visnekaitīgākie līdzekļi var izraisīt nopietnas sekas līdzbiedra veselībā. Uzkopšana jāveic kopā ar līdzbiedru- katrs dara to, kas viņam pa spēkam.

Arī iepērkoties un ēdiena gatavošana, jāuzklausā līdzbiedrs- ko viņš vēlas. Protams, var pārrunāt veselīga ēdiena nozīmi cilvēka veselības saglabāšanā, bet nevajag uzspiest to, ko līdzbiedrs nevēlas. Ja līdzbiedrs nevar doties līdz uz veikalu- jā sastāda vajadzīgo lietu saraksts un veikalā obligāti jāpaņem pirkuma čeks, lai vēlāk nebūtu pārpratumu.

Ja līdzbiedrs lūdz pieskatīt bērnus, ir skaidri jānorunā cik ilgi līdzbiedrs būs prom. Jānoskaidro vai bērnam nav kādas saslimšanas un , ja ir, tad ko darīt, ja kaut kas atgadās. Jābūt bērna vecāku telefona numuriem ar norunu, ka nepieciešamības gadījumā varēs zvanīt vecākiem. Jānorunā, ko drīkst darīt- vai var iet pastaigāties, vai jādod ēst un kas jādod, kāds ir bērna dienas režīms- vai viņš jānoliek pagulēt un citi jautājumi, kas badijam var rasties.

Pieskatot bērnu ir svarīgi, lai bērns uzticas un ir ar mieru pavadīt laiku ar badiju. Jāpadomā, ko varētu kopīgi darīt- zīmēt, lasīt pasakas, šūt lellēm kleitas, veidot aplikācijas, būvēt celtnes. Jāpajautā vecākiem, vai būs pieejami materiāli kopīgām rotaļām. Katram gadījumam var paņemt līdzī kaut ko interesantu ar ko piesaistīt bērna uzmanību, piemēram, ziepju burbuļi.

Jāpabrīdina vecāki, ka ja gadījumā, viņi neatgriežas norunātajā laikā, ko badijs darīs- gaidīs(cik ilgi), zvanīs policijai un informēs, ka bērna vecāki nav atgriezušies vai ko citu.

3.daļa

Sadarbība

Konfidencialitāte un tās robežas

Viens no badija pienākumiem ir nodrošināt visu tikšanos ar savu līdzbiedru konfidencialitāti. Uzticēšanās ir būtiska badija un viņa līdzbiedra attiecību sastāvdaļa. Lai saņemtu badija atbalstu, līdzbiedram var nākties atklāt personiska rakstura informāciju badijam, kurš viņam ir gluži svešs cilvēks, bet viņš nevēlēsies, lai arī citi cilvēki to uzzinātu.

Ievērot konfidencialitāti nozīmē paturēt noslēpumā to, ko līdzbiedrs ir uzticējis par sevi, izvairīties no tādas informācijas izpaušanas, kuru līdzbiedrs ir uzticējis vienīgi badijam. Konfidencialitāte ir svarīga tāpēc, ka jebkurš cilvēks ir pelnījis cieņu. Svarīgs veids, kā izrādīt cieņu līdzbiedram, ir saglabāt viņa privātumu un atturēties no liekas vai nevajadzīgas iejaukšanās līdzbiedra privātajā dzīvē. Tā kā katram cilvēkam ir citāda izpratne par privātumu, tad nevaram uzskatīt, ka visi vēlas, lai pret viņiem izturētos pilnīgi vienādi. Tāpēc badijam jābūt ļoti elastīgam savu attiecību veidošanā ar katru no līdzbiedriem, ļoti rūpīgi jāizprot, cik tālu badijs drīkst iepazīt līdzbiedra personību, un kuru informāciju līdzbiedrs vēlas paturēt noslēpumā, bet kuru ļaut atklāt citiem.

Badijam noteikti radīsies vajadzība apsprieties par saviem līdzbiedriem ar badiju vadītāju vai piedāvāt grūto gadījumu apspriešanu supervīzijās, jo badijs nedrīkst būt viens pats un tāpēc tiek nodrošināts pašu badiju atbalsts. Šādos gadījumos konfidencialā informācija ir jāpasniedz tā, lai neviens nevarētu sasaistīt to ar konkrētu cilvēku.

Konfidencialitātei ir robeža, kad pienākums brīdināt par briesmām attaisno informācijas izpaušanu - ja prognozējamais kaitējums ir nopietns, draudošs, nenovēršams un neatgriezenisks, tad informācija jāizpauž, kaut arī līdzbiedrs badijam nav ļāvis to darīt, jo šajā situācijā pati neziņošana var radīt kaitējumu. Ir jāapsver, kam būtu jāpaziņo un cik daudz nepieciešams pateikt. Izpaustajai informācijai vajadzētu saturēt tikai iespējamā kaitējuma novēršanai nepieciešamās ziņas. Ja ir pārliecība, ka iespējams panākt līdzbiedra sadarbību, tad būtu labi brīdināt viņu, ka badijs pārkāps konfidencialitātes principu paša līdzbiedra un citu potenciālo upuru aizsardzībai.

3.daļa

Sadarbība

Piemēram: Ja līdzbiedrs ir uzbrucis un fiziski ietekmējis badiju, nepieciešams ar iesniegumu vērsties policijā, informējot par notikušā apstākļiem. Iesniegumā un turpmākajā notikuma izmeklēšanas procesā ir jāsniedz tikai notikumu aprakstoša informācija, paturot noslēpumā to, kas uz pašu uzbrukumu neattiecas.

Piemēram: Ja līdzbiedrs ir bezsamaņas stāvoklī un ir nepieciešamība izsaukt ātru palīdzību, var brīdināt medikus par līdzbiedra veselības stāvokli ikdienā, tajā skaitā par HIV statusu un pastāvīgi lietotajām zālēm, jo tas var paātrināt un uzlabot atbilstošo veselības aprūpi, kā arī nepieļaut garu pārtraukumu pret-HIV zāļu lietošanā.

3.daļa

Sadarbība

Ētikas principi

Līdzbiedrs neprasīs nozīmēt sev badiju tādēļ, lai iedziļinātos badija problēmās, viņa prātu nodarbina paša vajadzība pēc palīdzības, tādēļ nevajadzētu aizrauties ar savas pieredzes plašu izklāstu.

Vienmēr jāievēro sekojoši ētikas principi:

- Neaprunā ar līdzbiedru savus kolēģus, citus līdzbiedrus!
- Nekritizē savus kolēģus, citus līdzbiedrus!
- Neizmanto līdzbiedra prasmes savā labā!
- Neizmanto līdzbiedra materiālo stāvokli savā labā. Neaizņemies naudu un lietas!
- Neko nepērc no līdzbiedra!
- Cieni un respektē līdzbiedra viedokli, spējas un lēmumus!
- Ar savu rīcību vai vārdiem nepadari viņu bezpalīdzīgāku!

3.daļa

Sadarbība

Noslēguma jautājumi

Neviens cilvēks nevar zināt visu un arī situācijas nevar paredzēt, tāpēc vienmēr meklē padomu pie vadītājiem, kuri ieteiks labāko risinājumu.

Biedrībā DIA+LOGS ir pieejami materiāli par visām apmācību tēmām.

Badija atbalsts kādam nozīmē ļoti daudz, lepoieties ar to ko darāt!

3.daļa

Sadarbība

Noderīgi

Konsultatīvie tālruni un e-pastu adreses:

67243101 darba dienās plkst. 10:30 - 17:30, e-pasts dialogs@diacentrs.lv

26062077 katru dienu plkst. 9:00 - 21:00, e-pasts apvieniba@apvienibahiv.lv

20207737 katru dienu, e-pasti (kopējais) agihass.lv@inbox.lv un (sievietēm) agihass_ladies@inbox.lv

Atbalsta grupa HIV-pozitīvajiem - 24801359

Psihologi -22327545 tikai darbdienās plkst. 11:00 - 17:00

Konsultants atkarību jautājumos - 29572671 katru dienu plkst. 9:00 - 20:00

Latvijas Infektoloģijas centra AIDS ambulatorā nodaļa (reģistratūra) 67014532 katru darba dienu no plkst. 08:00 – 18:00; arī psihoterapeita palīdzība psiholoģisku krīžu, stresa un psihosomatisku saslimšanu gadījumos - pieteikšanās pa tālruni 67014532; AIDS diennakts uzticības tālrunis 67543777

Daudz dažādu materiālu par HIV un ar to cieši saistītajām tēmām <http://www.hiv.lv/noderiga-informacija>

Informācija par HIV un citām infekciju slimībām <https://www.spkc.gov.lv/lv/tavai-veselibai/infekcijas-slimibas>

HIV profilakses punkti Latvijā <https://www.spkc.gov.lv/lv/tavai-veselibai/hiv-profilakses-punkti>

Antiretrovīrusu terapija latviešu valodā (vadlīnijas) <http://ej.uz/ai2x> , krievu valodā <http://arvt.ru/>

Brošūra «Ar Tevi notikā tā» un informācija par Testpunktu www.testpunkts.lv

Mājas lapa HIV-pozitīvajiem homoseksuālajiem vīriešiem krievu valodā, www.parniplus.com

Latvijas forums HIV-pozitīvajiem cilvēkiem www.hivplus.lv

Īsie pakalpojumu numuri <http://ej.uz/vqtn>

Krīzes centru Rīgā kontakti <http://ej.uz/oa8e>